ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԴՐԱԿԱՆ, ԴԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՑԱԿԱՆ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

41րդ ՏԱՐԻ—ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ **թիւ 14** 15 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1907

Նամակ կամ ո՛եւէ գրութիւն պէտք է ուղղել առ

ՍԻՄՈՆ Հ. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

Հերետիոպ հասցէիւ

Կ. Պոլիս. Պալըգ-բազար, Նաֆիա խան, Թիւ 16

درعلیه‌ده بالق پازارنده نافیه‌خانننده ۱۶ نومروده پونچ غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Rédaction de la Revue arménienne POUNTCH

16, Nafié han, Balouk-Bazar, Constantinople

Արտօնատէր
ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ

Պատասխանատու-Խմբագիր
ՍԻՄՈՆ ՉԷՄԼԷՃԵԱՆ

Տպագրուեցաւ Թիւն
ՉԱՐՈՒՀԻ Ն. ՊԷՐՊԷՌԵԱՆ

ՊԱՅՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԼՐԱԳՐԱՅՍ

Պոլսոյ համար, Տարեկան 50 Ղրուշ
Գաւառաց համար, Տարեկան 54 Ղրուշ
Արտասահմանի համար, Տարեկան 12 Ֆրանք

Թղթատարութեան ծախքը նմանագրատու վրայ է

Լրագրոյս բաժանորդագրութիւնը ԲԱՅԱՐՁԱԿԱԳԻՒ ԿԱՆԽԻԿ է։

Կ'ընդունուին նաև վէճամտեայ և նեամտեայ բաժանորդագրութիւնք, համեմատական գիներով։

Հատը 40 փարայ։

Խմբագրութեանն ղրկուած ձեռագիրք, հրատարակուին կամ ոչ, ետ չեն դարձուիր։

Կ'ընդունուին նաև ծանուցումներ դիւրամատչելի պայմաններով։

ՎԱՐԴ ԱՅՏԵՐ

Կազմով վատառողջ, ջիղերով տըկար,
Մեծ ու փոքրերուն յաւէտ օգտակար,
Բուժիչ, կազդուրիչ դեղ մը անուանի
Եթէ կայ՝ ձկան զուտ իւղն է անի։
Եւ հրաշագործ այդ ձուկն է Մօռիւն,
Իր իւղն ըմպողը կը դառնայ կորիւն։
Կուտայ ախորժակ, ուժ, քուն և խնդոյն,
Կարմըրին այտեր խնձորի հանգոյն։
Բայց աւա՛ղ որ իւղն այդ Մօռիւ ձրի՛ան,
Անհարդահաբ հոս ծախողներ քիչ կ'ե...
Լաւագոյն տեսակն անոր, քաղցրահամ,
Շուէտի եզերքէն չիտակ այս անգամ,
Բերել տուած է Լեւոն Կիւմիւշեան,
Որ՝ ընթացքին մէջ այս ներկայ ձմրան,
Իր դեղարանի յաճախորդք ամէն
Ուզածնուն չափ գան, առնեն ու խըմեն։
Եւ —ինչպէս ամրան հեղձուցիչ տաքուն
«Միջատասպան»ով գըրած անուշ քուն—
Ձմրան ցրտաչունչ խիստ օրերուն ալ
Կարենան առողջ կենցաղ ունենալ.
Եւ միշտ ատլպուին միայն դիմելու,
Ահա Լեւոն Կիւմիւշեան ի Զարշը-Գաբու։

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՑԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

41րդ ՏԱՐԻ—ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ | ԹԻՒ 14 | 15 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1907

ԸՆԹԵՐՑԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ընթերցումը մտքին մնունդն է. ընթերցատուն մը հանրութեան դպրոցն է և բախտաւոր է ա՛յն ժողովուրդը՝ որ իր մտքի մնունդը կ՛ստանայ իր ընթերցման նուիրուած հաստատութիւններէ: Մեզի դրացի ազգեր լաւ հասկցած են ա՛յն ճշմարտութիւնը թէ՝ լաւագոյն զարգացումը ընթերցման պարապիլն է: Թուրքերը, Յոյները ունին իրենց յատուկ ընթերցատուններ մեր երկրին գլխաւոր քաղաքներուն մէջ. իմ ուղեւորութիւններուս մէջ զմայլմամբ տեսած եմ թէ՝ ի՛նչպէս անոնք գունդ գունդ կը գիմեն ընթերցման վայրերը և իրենց մտքի պաշարը կ՛աւելցնեն և քաղաքակրթութեան բարիքներով կը հարստանան:

Հանուիրական աստեղագէտն Հէրշէլ կը գրէ թէ՝ «Ունենալ ճաշակն գրականութեան և ճաշակն ընթերցման բոլոր ժամանակաշրջաններուն՝ ամէնէն քաղաքակիրթ և ընտրելապոյն բարեկամութեան խառնուիլ է, աշխարհի բոլոր երկրաց քաղաքացին, ամէն դարերուն ժամանակակիցը ըլլալն է և հաւատալ միանգամայն որ

աչխարհն անոր համար ստեղծուած է»։ Այո՛, խիստ իրաւացի է մեծանուն ստեղծագէտին կարծիքը. պարկեշտ մարդն մշակեա՛լ մարդն է՝ որ իր մտքին մարզանքով կը փափաքի կեանքն ըմբռնել. նա՝ որ կ՚ուզէ հասկնալ կեանքն իւր գոյատեւութեան պահանջմանց համեմատ, նա՛ պարտի յար ընթեռնուլ պիտանի և կեանքարար գիրքերն, որոնք են հարկաւոր լուծումն անձնական փորձառութեան մեծածաւալ ընդարձակման։

Անհրաժե՛շտ պէտք մըն է ընթերցատուն մը, մտաւորական զարգացման կեդրոնի մը համար։

Իսկ մենք ո՞ւր ունինք այդպիսի ընթերցատուն մը, բաց ի Վալաթիոյ մատենադարանէն, ուրկէ դժբախտաբար որ և է օգուտ չեն կրցած ակնկալել գրասէր անձինք և կարծես լոկ անուանական է անոր գոյութիւնը։ Միակ և միա՛կ ընթերցատուն մը ունինք, Զմիւռնիոյ ընթերցատունը, որուն տեղեկագրէն կը հասկընանք թէ՝ ի՛նչպիսի կանոնաւոր հաստատութիւն մըն է և ի՛նչ մեծ խնամքի առարկայ դարձած է։ Շնորհաւորութեան արժանի է ընթերցատան Տնօրէն ժողովը՝ որ լուսազգայ տարրերով կոզմուած՝ կը հակէ ընթերցատան յառաջդիմութեան։ Սակայն ունեցած ենք 1881ին նուիրելու նոյն ընթերցատան 50 կտոր արծաթ հին դրամներ և մի քանի հանդէսներու հատորածաններ, որոնք դժբախտաբար կորուսած են։ Միայն այս տարուան տուածներս կը մնան, ինչպէս տեղեկագրին մէջ ալ մանաւանդ յիշատակուած է, հետեւաբար «Փունջ»ի այն դիտողութիւնը թէ՝ չէ յիշատակած մեր նուիրատուութիւնը հայ ընթերցատունն իւր տեղեկագրին մէջ, թիւրիմացութեան արդիւնք է և մենք մեր այս հակիրճ տողերով ընթերցատուններու օգնեան ի վեր հանելով հանդերձ՝ կը փութանք ուղղել այդ թիւրիմացութիւնը, որբելով նոյն Տնօրէն ժողովոյ ճակտէն ա՛յն արատը՝ որուն պէտք չէ նշաւակ դառնայ նոյն օգտաշատ մարմինը՝ որուն անդուլ չանիւ ականատես եղած եմ։

Ի յիշատակ ողբացեալ հարազատիս՝ Օգսէն պէյ Քիւրքճեանի՝ երեք մատնաւոր նամակներով միայն Ղալաթիոյ մատենադարանին նուիրած 3000 կտոր գրքեր բանկալապետին քով երկու տարի մնալէ վերջ՝ հազիւ ուրեմն մատենադարանն առնուած են. ի՛նչ քաշմերիւն անառարերութիւն. նոյնպէս կեդրոնական վարժարանին հիմնարկութեան առեն նուիրած բնագիտական և բնալուծական գործերս կը պակսին և ազգային մատենադարանի հաստատուե-

թեան տակին նուիրած ձեռագիրը և տպագիրը 200 կտոր գրքերս ալ կը պահպին։ Այս տողերէն կը յայտնուի թէ՝ մեր Ազգը այսպիսի մտաւորական ու բարոյական զարգացման միջոց եղող լաւագոյն ձիրքերէ զո՛ւրկ է դեռ։

Կը շնորհաւորեմ Ջմիւռնիոյ Ընթերցատան Պատ. Տնօրէն Ժողովը՝ որ առաջարկս ընդունելով՝ չարաթը մի՝ օր յատկացուցած է Մերազնէից լեզական սեռին, որպէս զի կարենայ ընթերցատուն յաճախելով՝ օգտուիլ բարոյապէս և մտաւորապէս։

Պոլիս և այլ բազմաթիւ տեղեր, ուր Հայեր կը գտնուին, պէտք է օրինակ առնեն Ջմիւռնիոյ Մերայիններէն՝ որք փոյթ ռանդն չանադիր եղած են թէ՛ իրենց ընթերցատունը և թէ՛ այլ կրթական և բարեգործական հաստատութիւնները կանգուն և զարգացուն վիճակի մէջ պահել։

Պէօյիւքէրէ **ՄԻՀՐԱՆ ՔԻՒՐՃԵԱՆ**

ԵՂԻԱ ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ՄԵՐ ԱՌԱՋԻԿԱՅ ԹՈՒՈՎ պիտի հրատարակենք եղիա Տէմիրճիպաշեանի մէկ սիրուն գրուածքիւնը, խոսրով էֆ. Տէմիրճիպաշեանի մահուան առթիւ գրուած, յորում կը պատկերանան եղիայի սիրան ու հոգին, զգացումնե՛րը՝ վերջապէս։

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԵՐԿՏՈՂԵԱԿՔ

Դրամով միայն չէ՛ որ մարդիկ բարիք կ՛ընեն իրարու,
Սրտին սէրը յայտնուելու բիւր բիւր ձեւեր փոխ կ՛առնու։

.....

Անկեղծ եղի՛ր, ճշմարի՛տ մարդ, խօսքըդ սրտիդ արձագանք,
կեղծող մարդը սին ստուեր մըն է, ո՛չ մարդ, մարդու լո՛կ պատրանք։

.....

Ջախողանքդ միշտ, գանգատո՛ղ, մի՛ դու բախտին վերագրեր.
Բախտը յաճախ մօտէդ կ՛անցնի, աչքերդ փակ չես տեսներ։

.....

Սպանիական դղեակները իրականը տան մոռնալ,
Անոնց ապշած մարդուն ձեռքէն գուցէ երթայ իր հիւղն ալ։

.....

Տե՛ս թէ ի՛նչպէս բնութեան մէջ կարգով կ՛երթայ ամէն բան,
Ջմեռը՝ ձիւն, գարնան՝ ծաղիկ, հունձքն՝ ամառին, միրգն՝ աշնան։

.....

Անխոնջ չանքէ հաք եղբ բարի լուծն հզած է ի գըլուխ,
Ինչ սուբբ խնդի սրտերու մէջ կը հաստցնէ մի յորդ ուղխ։

.....

Բանին լուսով մենք, մարդ էակ, անաստուածն ենք տարբեր.
Այդ լոյս մեր մէջ ս՛րբոն չատ է, նո՛յնքան ալ մենք մարդ ենք վեր։

.....

Համեստ ըլլալ, անոնապարծ՝ այն չատուկ է Գիտունին.
Ցախոտոնք, մեծաբանել սըգէտներու է բաժին։

.....

Ժառանգաւորութիւնը մեծագոյն գոր մարդ թողու իր գաւկին՝
Ուղիղ մարդու, պարկեշտ անձի մտքուր անունն է անգին։

.....

Բուն արժանիքն չատախոսի չառնուր պատուոյ ձեռ բընաւ.
Արժանապատիւ փըքացողն է ծիծաղաշարժ հնդկահաւ։

(Անտիպ) **Ռ. Ճ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ**

ԱՂՐԱՋԱՂԸ

Ծառի մը վարդագոյն հովանւոյն տակ էր որ զոյն տեսայ։ Աղուտակի մը եզերքը չնորհալիօրէն ընկղմանած, անուշիկ երազներով օրօրուն։ Ծառին ճիւղերուն մէջէն ոսղոսկող ճաճանչը ասնոր չուշանագեղ այտերուն վրայ չուրջանակի բակ մը կը յօրինէր։ Մեռաքսուէտ մազերու խարտեաշ խոպոպները կաթնամոյր վիզը պագելով վար կ՛ինչնէին, որունք կ՛աւելնքնեն սիրող հոգի՝ որ յամրօրէն կ՛անէանայ գոգցես։ Իրեն հետ կ՛երազէր աղուտակը խաղաղ ու ոսկուն։ Աչքէն պիչեր էր. լուսնակի մազմոյղ լոյսին տակ ամէն ինչ նմնջ մ՛ունէր. լռութիւնը աւելի խոր ու խորհրդաւոր պիտի ըլլար, եթէ տերեւին սոսոփիւնն ու չուրին գլգլոցը օդին մէջ ալիքին խաղը չխաղային։ Բայց միւս կողմէ անծայր միջոցին մէջ ոսրացող ու գահավիժող այդ հոգեյոյզ ալիքները՝ զուարթաբեթեան չեչտ մը կը բերէին ինաբեթեան աղջամղջային այս խաղաղ խակուտին։ Ո՞ւր էի, ես ալ չէի գիտեր. միայն սա գիտէի թէ՝ ընդարձակ հովիտը ճեղքող աղուտակի մը եզերքը կանգ առած էի։ Մակոյն ո՞վ էր չնաչխարհիկ կոյսը, որուն աղուոյնն տեսքը ինձ սարսափ պղտեց և կարծես աչուըներէն կաթկթող հմայքին տակ սիրտս չուզուեցաւ և հոգիս խռովեցաւ։ Արդեօք Հաւատքի կո՞յսն էր նէ, թէ խմաստասիրութեան խեչալ սիպիլը, որուն

էութիւնը ամբողջ բանաստեղծութեան խմորով շաղուած էր։ Վերջապէս ամէն պարագայի մէջ ան գերագոյն էակի մը արժանաւորութիւնը կ'ընծայէր։

* * *

Այդ օրը արդէն տխուր էի, երկար ու երկար մտածեր էի Բնութեան վրայ, որ ամէն բանի սկիզբն ու վախճանն էր. այդ օրը մանաւանդ հմայք մը զգեցած էր՝ որ հոգիս կը կապտէր այդ ժամուն իր անդիմադրելի հմայքին գինովութեամբը։ Խմաստասէրի խոր ակնարկով զննած էի լոյսն ու լուսինը, լուսաւորները, ծառն ու ծաղիկը, վերջապէս հովն ու հովիտը։ Այո՛, մտածեր էի թէ՝ ինչ է մարդը, ինչ եմ և ես՝ որ սա անեզրութեան, սա անհունութեան ու անքառութեան մէջ կորսուած, մոքիս կարկինովն կրնամ չափել զամենայնն։ «Ես»ին քննութեան մէջ մ'ըլլան կը բարձրանամ։ Եւ իրօք երբ մարդ իր էութեան մէջ կ'ինչնէ՝ անհունութեան կը վերանայ։ Եւ ո՛վ քան զխմաստասէրն կրցաւ ըմբռնել բանաւորն ու անբանը, առունն ու անառունը։

* * *

Ցոգնութեան պէս բան մը կ'զգամ. ինքնաբերաբար քայլերս պէպ ի անծանօթը կ'ուղղեմ, կարծես անոր գրկին մէջ գտնելու իմ հանգիստս և իր ստքերուն քծնող ջրով ալ պապակս անցնելու։ Սակայն ո՞վ ըլլալու էր խաբուսիկ թովչութեամբ պարարուած այս կայան, արդեօ՞ք մահացու մը, ո՛չ, աւելի անմահ մը՝ ոլիոլ ըսէի՝ եթէ գարուս յատուկ թերահաւատութիւնը չունենայի։ Բոլորովին կը մօտենամ անծանօթին։ Ականջ կը կախեմ օրոլ բարախօսութիւններուն, որ գեռ մատաղ զարկ մ'ունէր։ Կամայ մը այտերուն իջած խարտիչակ խոպոպները մէկ կողմ կ'ընեմ և ահա ինչ տեսնեմ, լուսնատիպ պատկերը դեռատի քրոջս։ Յանկարծակիի կուգամ. գլուխս կ'առնուամ դէպի, խորունկ մը հառաչելով. «Քո՛յր, քո՛յր»։ Բարէ՛. ան ո՛չ եւս էր, հովի պէս անցաւ, առուակի պէս գնաց, հրեշտակի պէս վերացաւ, միայն իր սիրտը մնաց ձեռքիս մէջ՝ որ տակաւին տաք աւիւնով մը կը տրոփէ։ Ո՛վ անոզորմ դատակնիք։ կը քալեմ՝ մէչտ եռեւս նայելով, ու փախչող քրոջս խեղճ քաղցրութեան հոգւոյս մէջ վիթխումին ունկնդրելով։

Դիմացի ժայռերը ցարդ կ'արձագանգեն եղբայրական ցաւերուս յանկերգը. «Քո՛յր, քո՛յր»։

Երանի՛ թէ Գիտութիւնը գիտնար տարբազադրել սիրտը, տեսնելու համար թէ ինչ էր ցաւերուս այս բազադրութիւնը։

ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ Գ. ՊՕԶՄԱՆԵԱՆ

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

Ա.

ՀԱՄՐ ԵՐԳ

—Կ՚ուզէ՞ք գիտնալ անխափան
Թէ՝ ե՛րբ կուգայ երեւան
Սէրն ամէնէն հզօր, խորհո՛ւն։
—Երբ, խանդակաթ փայլով լի,
Շրթունքներէն աւելի,
Աչքերը կը բարբառին։

ՍԻՐՈՑ ՈՎԿԻԱՆԸ

Բ.

Ո՛րքան մրրիկ ե՛ւ բուռն հովերը,
Ծոցիդ մէջ դառն, ո՛վ Սէր յիմար.
Քանի՛ նաւ ծովն է կուլ տըւեր,
Անոնց թիւն է բիւր անհամա՛ր։

Եւ ստկայն, ժանտ ծովուն վրան,
Հովերուն դէմ խստակամ յար.
Նաւ կը նստին երգ ի բերան
Նաւաստիներ բիւր, անհամա՛ր։

ՊԱՇՏՕՒՄ

Գ.

Աստուած դիտմա՛մբ այնքան չքնաղ ու գեղադէմ
Ստեղծեց զքեզ որ՝ ես՝ քեզմով զինքը պաշտեմ.
Շրթունքներուդ, այտերուդ եւ կուրծքիդ վրայ կոյս,
Կը համբուրեմ Վարունն, Երկինքն եւ Արշալոյս։

ՆԱԽԵՐԳ

ՆԱ.

—Համբուրեցէ՛ք երբ գիրար,
Ո՞վ մեզ տեսաւ, գողտր աղջիկ,
Ծոր գիշերին մէջ խաւար,
Ո՞վ տեսաւ մեր զոյգ պաչիկ։

ՆԷ

—Փայլուն լոյս մը կը պլպլար
Վերն, ան տեսաւ ամէն բան,
Պատմեց ծովին, ծովը ալ չար՝
Առագաստին՝ չատաբան։

ՄԻԱՍԻՆ

Առագաստն ալ պատմեց զոյն
Ժիր նաւապին՝ որ լակոյն
Անով չկրնար գեղաձայն
Երգ մ'հառնոյ իր սիրուհւոյն։

ԱՏԱՏՈՒՐ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԴՐՈՒԱԳՆԵՐ Ս. ԳԻՐՔԷ

(ԿՐՕՆԱՆՆ)

Անհամեմատելի հոգին անսրոշութեան մէջ կը խոկար. խաւարը կը պատէր լոյծ վիճակը և ո՛չ մէկ կէնդանի չունէր դոյութիւն՝ այս անկերպարանութեան մէջ. ահա Ամենակարողին հոգիին խաղումը հրամանի կը փոխուի «Եղիցի լո՛յս»։ Սատուած սկսած էր ստեղծագործութեան։

§ Կը մխար Սինա կայծակներու և սրսուռներու մէջ և այս ահաւորութիւնը կը ծածկէր թանձր ամպ մը. ժողովուրդը՝ Յակոբի այդ թերահաւատ և դրականի միայն հաւատացող թոռները, կը դողային։ Եհովայի ահաւոր ձայնը կը գոռար կրակին մէջէն «Ե՛ս եմ ձեր Սատուածը»։

§ Գիշերուան խաղաղ լռութիւնը ամէն կողմ. պարտասած մարդկութիւնը կը ննջէր խաւարի մէջ՝ երբ լուսաւոր աչքը չեշտակի կը ճառագայթանչէր խեղճուկ քնարայրը՝ երկնաերաժիշտները կ'երգէին երկնաւորին փառքը։ Յիսուս մանուկ խոնարհութիւնը կը մարմնացնէր մսուրին մէջ։

§ Սոսկումը թեւատարած կը հալանաւորէր տագնապի պարտէզը։ Նա կը դողար իր պարտնակեալէն. բարկահայեաց քրտինքը կ'օծէր իր հողը։ Ո՛չ մէկ ձայն՝ այլ միայն արդարին սրտին զարկը և չրթունքին չշուկը։

Փրկիչը կը դողար մեղքի լեռնանման ալիքներէն։

§ Խաւարը պատեց երկիրը՝ որ ի տես ահաւոր վիճակին՝ կը դողդողար. կարծրութիւնները ճաթեցան սրտի կարծրութենէն. խաւարին մէջէն հոգեւարքը «Էլի՛, էլի՛» կ'արձագանգէր։

Խաչուած Յիսուսը կը յաղթէր խաչողին։

ՊԵՏՐՈՒՆԻ

Քիւթահիա

ՁԱՒԱՇ ԱՐՏԱՍՈՒԱՑ

ՎԱՀԷ ՔԻՒՐՔՃԵԱՆԻ

Հուսկ գիշերը մայիսին,
Կէս գիշերուան հուսկ կէտին,
Աւել ֆառաշը ձեռքը
Պարտէզ իջաւ մատաղ աղջիկը,
Եւ աւլել սկսաւ պարտէզը։
Ֆառաշին մէջ առաւօտուն
Գտաւ վարդի թոռմած թերթերը.
Եւ աւելը՝
Թօղ խօսէմ։

(Անտիպ) **Ե. ՑԻՄԻՐԱԿՈՊԱՑԵԱՆ**

ԵՐԿՆԱՒՈՐ ՈՍՏԱՑՆԱՆԿՈՒՀԻՑ

(ՀԱՖՈՆԱԿԱՆ ՉՐՈՑՑ)

Սէssօի (այժմ Թօfիօ) չրջակաները օրինակելի վարքով երիտասարդ մը կ'ապրէր, տակաւին կարօտութիւնը կարծես զայն կը հալածէր. մայրը իր երկան մշակած դաշտերուն հետզհետէ անբեր հնալը տեսնելով՝ վշտէն կը մեռնի։

Լալով մայրիկին դագաղին կը հետեւի. յետոյ իր ծերունի հայրը սնուցանելու համար ոգի ի բուն կ'աշխատի. բայց հայրն ալ կը մեռնի իր կարգին, տղան. ա՛յնպիսի զրկման մը մէջ թողլով որ՝ զանի թաղելու համար անհրաժեշտ դրամը չունէր։ Այն ատեն ինքզինքը իբր գերի կը ծախէ և այդ դրամով կրնայ իր հօր վերջին պարտականութիւնները կատարել։

Այժմ, դաշնագրին պայմանները կատարելու համար՝ դէպ ի Տիրոջ Տունը կը յառաջանայ գլխահակ, տխրութեամբ, իր տխուր բախտին վրայ լալով։

Ցանկարծ ճամբան արտակարգ գեղեցիկ կին մը կ'երևի. երիտասարդին կը մօտենայ և անոր կը խօսի։

—Քենէ չնորհք մը խնդրել կը փափաքիմ. միակ ու լքեալ եմ, քեզ իբր ամուսին ընդունիլ գիս, քեզի անձնուէր ու հաւատարիմ պիտի մնամ։

—Եղո՜ւկ, բան մը չունիմ ես, և մարմինս իսկ ինձ չվերաբերիր, տիրոջ մը ծախուած եմ, որուն տունը կ'երթամ, կը պատասխանէ երիտասարդը։

—Մեռաքս հիւանդութեան մէջ ճարտար եմ. հետդ կու տիրոջդ տունը տար, օգտակար ըլլալ պիտի ջանամ, կ'ըսէ անծանօթուհին։

—Ի բոլոր սրտէ կը հաւանիմ, կը յարէ երիտասարդը, սակայն ինչպէս կրնայ ըլլալ որ քեզ նման գեղեցիկ կին մը կը հաճի ինձ պէս խեղճուկ մը ամուսնոյն ընդունիլ։

—Գեղեցկութիւնը սրտի յատկութիւններուն քով ոչինչ է, կ'ըսէ կինը։

Իսկոյն տիրոջ տունը կը հասնին. ամուսինը եռանդով կ'աշխատի, պարտէզին ծաղիկները կը մշակէ։ Երբ քիչ մը հանգչելու համար իր հիւղակը կը վերադառնայ, մէյ մը իր կինը ոսկիէ և մետաքսէ շքեղ կերպաս մը հիւսելով զբաղեալ կը գտնէ, և հետզհետէ գործէն աքանչացած, գեղեցիկ աշխատասիրուհիին վրայ կ'զմայլի։

Օր մը, Տէրը՝որ չքաւորներու վրայ հիւղակին մէջ իսկ կը հսկէ, կը մերձենայ մատաղ կնկան. անոր այն ինչ լրացուցած աչքառու գործը տեսնելով —Ո՜հ, մեծագո՛ն կերպաս, յիրաւի արժէքը անգնահատելի է, կը պօռայ։

—Եթէ կ'ուզես՝ քուկդ թո՛ղ ըլլայ, մեր հանգստութեան փոխարէն դայն քեզ նուիրել կ'ուզէի, կ'ըսէ կինը։

Տէրը կը հաւանի սակարկութեան և զանոնք կը ճամբէ։ Այն ատեն ամուսինը իր կնկան ոտքը կը նետուի և զինքը նիւթական խեղճ վիճակէ մը ազատելուն համար՝ սրտի սեղմումով չնորհակալ կ'ըլլայ։

Սակայն կինը յանկարծ կը կերպարանափոխուի, նէ այնքան կը լուսաւորուի որ՝ երիտասարդը շլացած, չկրնար զայն այլեւս նշմարել։

—Ե՛ս, երկնաւոր Ոստայնանկուհին եմ, կ'ըսէ, քու աշխատասիրութիւնդ և արդիական բարեպաշտութիւնդ զիս յուզեցին և քեզի թշուառ տեսնելով, քեզ օգնելու համար երկնքէն իջայ. այսուհետեւ լ'ինչ բանի որ ձեռնարկես՝ պիտի յաջողիս, եթէ երբեք առաքլինութեան շաւղէն չշեղիս։

Այսպէս յարելով Աստուածային ոստայնանկուհիին, երկինք կը բարձրանայ, և կ'երթայ չերամներու տան մէջ իր տեղը գրաւել։

Թարգմ. Ֆրանս. ՎԱՀԱՆ ԻՍՊԵՋԵՐԵԱՆ

ՄՐՄՈՒՆՋՔՆԵՐ

Սըրտիս նըւագին թելերը բարակ,
Վայրկենի մը մէջ փշրեցան, ու ես՝
Մինակ քու անոյշ, անմահ յիշատակ,
Երգեցի անթել ու միշտ արտմերես։

Ո հ, սիրեցի ես միայնութեան մէջ,
Քեզ հետ ըզբաղիլ, սիրուն սրտաբաց,
Եւ քեզի պարզել սրտիս ցաւն ու տենչ,
Դո՞ւն՝ որ հոգիիս խորերն ես մխուած...։

Քեզ համար ես միշտ կ'ըսեմ, գըթոտ ես,
Շատ վայելեցի քու ժըպիտներ լուրջ,
Միշտ պիտի յիշեմ նայուածներդ հըրկիզ,
Զորս առատօրէն սըփռեիր իմ շուրջ։

Հեռու ես թէեւ ինձմէ, չա՜տ հեռու,
Բայց թըռիչ մ'ունիս, թըռի՛ր անդադար,
Եւ մերթ գաս սըրտիս վրայ թառելու
Հըրեշտակի մը նըման հոգեառ։

Ես քենէ բընա՜ւ չեմ ստակար, հոգեա՛կ,
Օ՜ն, եթէ կ'ուզես հոգիս ալ դուն առ.
Վստահ լեր, քեզմով կ'ապրիմ ես համակ,
Եւ կ'առնեմ զ'աչխարհ քու սիրոյդ համար։

Հա՛ս այլ հոգիներ ի դուր փորձեցին,
Անհամար ժըպտով սըրտիս մէջ գալ ման,
Քեզ կը պաշտեմ, իմ լացին ու կոծին
Լոկ դուն չընարհել կրնաս մի դարման։

ՌԱՖՍԵՂ Պ. ԻՍՊԻՇԵԲԵԱՆ

ԱՄԵՆԱՍՏՈՑ ԼՈՒՐԵՐ

—ՈՍԿԻՈՑ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ աչխարհիս վրայ քառնեւհինգ տարուոյ մէջ քառապատիկ եղած է։

—ԳԱՂԳԻՈՑ մէջ կան 15907 բժիշկ, 13240 դայեակ, 10248 դեղագործ, 1788 առաջնաբոյժ, 1201 առողջապահական պաշտօնեայ, 912 դեղավաճառ։ Հետեւաբար՝ 1 խնամող՝ 900 հոգիի. 1 բժիշկ՝ 2437 հոգիի. 1 դեղագործ՝ 3900 անձի համար. 1 առաջնաբոյժ՝ 21666 անձի համար։

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նորին Ս. Օծութիւն Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսին բացակայութեան ատեն Ս. Աթոռին վիճակը.— Ս. Կաթողիկոսի վերադարձը.— Փառաւոր ընդունելութիւն.—Դպրեվանքի վիճակը.—Թեմական այլ եւ այլ լուրեր։

Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոս Օգոստ. 7ին մեկնած է Ս. Աթոռէն և Նոյ. 21ին վերադարձած. հետեւաբար, իր այս երկրորդ այցելութիւնն 3 ամիս և 25 օր տեւած է։ Ինչպէս ժամանակին Փունջի Ընթերցողներուն ծանուցուեցաւ, Ս. Կաթողիկոսին բացակայութեան ժամանակ Ս. Աթոռին գործերը մեծ յաջողութեամբ և փութաջանութեամբ կատարեց Կաթող. Փոխանորդ Տ. Ղեւոնդ Ծ. Վրդ. Թուրտարգիսեան։ Ուսուցչաց խումբին ուշ հասնելուն պատճառաւ թէև Դպրեվանքն ժամանակին չվերաբացուեցաւ, սակայն Թուրտարգիսեան Վրդ. իր բարւոք հոգածութեամբ աշակերտները չցրուեց, մինչև ուսուցչաց հասնիլը։

Նոյ. ի 19ին Օսմանիչէէ հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէր Նորին Ս. Օծութեան յՕսմանիչէ ժամանումն ու հետեւեալ օրն Դլանի ագարակին երթալու մտադրութիւնը։ Այս հեռագիրը գոհութեամբ ընդունուեցաւ։ Անմիջապէս պատրաստութիւններն սկսան, արժանավայել ընդունելութիւն մը ընելու համար Ս. Կաթողիկոսին վանքին ու քաղաքին մէջ։ Հեռագիրն հասնելէ մէկ օր վերջը՝ առտուն կանուխ Ղեւոնդ, Ներսէս, Կիրակոս, Մխքայէլ վարդապետները Ս. Կաթողիկոսը մինչև Դլանի ագարակն դիմաւորելու մեկնեցան։ Հոն, վանքին ագարակին մէջ հանգիստ առին Ս. Հայրապետն ու վեղարաւորները և հետեւեալ օրը Ս. Կաթողիկոսը, շուրջն ունենալով 6 վեղարաւոր և բազմաթիւ հետեւորդներ, բազմեցաւ իր ազնիւ նժոյգին վրայ և ճամբայ ելաւ դէպ ի Սիս։ Պետական բարձրաստիճան անձինք ընդ առաջ գացին Ս. Կաթողիկոսին և Զօրագ Հասան կոչուած տեղը սիրալիր տեսակցութիւն մ'ունեցան Ս. Կաթողիկոսին հետ։ Տեղւոյն պատուաւոր անձինք և հասարակ ժողովուրդը քաղաքին եզերքը ինճիլիք ըսուած տեղերը խումբ խումբ կ'սպասէին Ս. Կաթողիկոսին գալստեան, չգիտնալու համար Հայրապետական Ողջունէն։ Վեր-

ջապէս հասաւ Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոս, ընկերակցութեամբ վեր-
դարաւորաց և խուռն բազմութեան: Մայրավանքին զանգակին
ղօղանջիւնը արդէն կ'աւետէր Ս. Կաթողիկոսի ի Սիս ժամանումն:
Վանքին դրան առջև կ'սպասէին երկու վարդապետ, ուսուցչաց
խումբը և ուսանողներ և որոնք Ն. Ս. Օծութեան ճոխեալ երթե-
րով վանքին Մեծ-Սրահն առաջնորդեցին Ս. Կաթողիկոսը, որ
«Պահպանիչ»ով օրհնեց բոլոր ներկաները: Սկսաւ ընդունելու-
թեանց շարքը: Ի դիմաց ուսուցչական խումբին՝ Տէվլէթ էֆ.
բանախօսութիւն մ'ըրաւ, որուն յաջորդեց ուսանողներուն մէկ
ճառը և ջերմագին բարեմաղթութիւններ եղան վեհ. կայսեր
արեւշատութեան համար: Ս. Կաթողիկոսն հակիրճ խրատական
մը խօսեցաւ և օրհնութեամբ փակեց այս կէս-կրօնական հան-
դէսը: Խորքերդի մէջ Ն. Ս. Օծութիւնն թէև հիւանդ եղած էր,
այժմ կատարեալ առողջութեան մէջ է ասկայն:

Ներսէս Վրդ. Դանիէլեան Սիս հասնելով Դպրեվանքին հա-
մար փառք մը եղաւ կարծես: Հակառակ իր յոգնած վիճակին՝
Կաթող. Փոխանորդին հետ անմիջապէս ուսանողներուն ներկայա-
նալով՝ պէտք եղած հրահանգներն տուաւ գասերն իսկոյն սկըս-
ուելու համար: Այս առթիւ կը յայտարարենք թէ՝ բոլորովին ան-
հիմն է լրագրաց ոմանց տուած այն լուրը թէ՝ Ներսէս վարդա-
պետ Տեսչութեան պաշտօնին կոչուած է: Հաւաստի աղբիւրէ կը
տեղեկանանք որ Ս. Կաթողիկոսը մտադիր է Մայրավանքին Տես-
չութիւնն կամ ուսում-ուսուցչութեան պաշտօնն յանձնել Դանիէլ-
եան վարդապետին՝ իբրև վանքին կարող և ուսեալ կղերական-
ներէն մէկն; բայց այս տակաւին մտադրութիւն մ'է և ո'չ թէ
որոշում: Վերջապէս կը սիրենք յայտնել որ Ս. Կաթողիկոսը կա-
րող կղերականի մը պիտի հանձնել յիշեալ կարեւոր պաշ-
տօնը, յօգուտ կրթական գործին յառաջացման Մայրավանուց:
Մենք պատուական «Փունջ»ի Ընթերցողներուն օրն օրին պիտի
հաղորդենք տեղւոյս (Սիս) կրթական կամ կրօնական կարեւոր
լուրերը: Մայրավանքին մէջ կը պաշտօնավարեն բաւական կարող
ուսուցիչներ. կայ տաճկաբան ուսուցիչ մը, Պէրպէրեան չրջա-
նաւարտ մը՝ գիտութեանց ուսուցիչ և կարող երաժիշտ գասատու
մը: Վանքին մէջ կան տակաւին շատ կարող և գործակից կղե-
րականներ:

Կա'ն առաջնորդական կարգ մը խնդիրներ, որոնք նպաստա-

ւոր մը եկեղի մը չեն յանգած դեռ։ Հալէպ-Անթիաքի Առաջնորդը՝ երուսաղէմի Ս. Պատրիարքին հրամանաւ՝ վերադարձաւ վերջապէս յերուսաղէմ, և Հաճընի կը մնայ տակաւին առաջնորդ։ Կ'երեւի թէ այս երկու տեղերը չպիտի ուզեն ունենալ Առաջնորդ. կը դիտենք թէ ասիկա իրենց համար նպաստաւոր չէ։ Հաճընոյ մէջ եկեղեցական ընդարձակ ասպարէզ կայ կարող առաջնորդի մը համար։

Անհիմն է այն լուրը թէ՝ Ս. Կաթողիկոսը մտադիր է եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւն կատարել։ Հրաժարած ատենը այս օրինակ լուրերը զարմանք միայն կը պատճառեն հոս։

Այս օրերս, չնորհիւ նորընտիր Միւթէսարըֆ Մուսա Քեազիմ պէյի, քաղաքէս մինչև վանք կանոնաւոր ճամբու մը չինութեան ձեռնարկուեցաւ։

ՍԻՐԱՔ

ՀԱՅՍՏԱՆԵԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍ

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ՄԷՋ

Ազն. Սուքիաս Էֆ. Տիւրկէրեանի ընդ Ազն. Օրիորդ Զապէլ Տէմիրեանի ամուսնական պսակադրութեան հանդէսը կատարուեցաւ Պրուսա, Կէյվէլեանց բնակարանին մէջ, ի ներկայութեան քաղաքին պատուաւոր անձանց։ Կէս գիշերին մօտ թափօր կազմուելով, որուն կը նախագահէր տեղւոյս բարեջան Առաջնորդ Գեր. Տ. Յովհաննէս Ս. եպիսկ. Արշարունի, քաղաքիս հօթը քահանաները և բազմաթիւ դպիրներ, հարսն ու փեսան առաջնորդուեցան Ս. Աստուածածնին եկեղեցին, ուր այս հանդէսին առթիւ շքեղօրէն լուսազարդուած էր։ Պսակադրութիւնը կատարուեցաւ մեծ հանդիսաւորութեամբ, կնքահայրութեամբ տեղւոյս առաջնորդական փոխանորդ Տ. Վարդան վրդ. Գասպարեանի։

Ցետ հարուանելական արարողութեանց՝ Նորապսակ Ամլն և հարսնեւորները վերադարձան Կէյվէլեանց բնակարանը, ուր տեղի ունեցան պատուասիրութիւնները։ Հանդիսին ներկայ էին, ի մէջ այլոց, Թաղական Խորհուրդը՝ ամբողջ անդամներով, ազգ. վարժարանաց ուսուցչական խումբը, եկեղեցական դասը և Պրուսայի ամբողջ բարձր դասակարգը։ Կ'ըսուի թէ՝ Պրուսայի մէջ քիչ ան-

գամ տեղի ունեցած է ամուսնութեան այսպիսի փառաւոր հանդէս մը։

Սուքիաս էֆ. Տիւրկէրեան, բնիկ Բազարքէօյի Մեծ Նոր Գիւղէն, երկար տարիներէ ի վեր Աւազնորդարանի քարտուղարութիւնը կը վարէ ձեռնհասօրէն և ընդհանուրին համակրութեան արժանացած է իր հեզահամբոյր բնաւորութեամբ։

Օրիորդ Զապէլ Տէմիրեան ազգային վարժարանի մէջ դասախարհուած՝ համեստ արհեստաւորի մը զաւակն է և տանտիկնական օրինակելի յատկութիւններով օժտուած մէկ անդամը Հայ իգական Սեռին։

Մեր խնդակցութիւններն ու շնորհաւորութիւնները նորապսակ Ամալին, Տէր և Տիկին Տիւրկէրեանց և պարագայից։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ՄԵՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼԸ

Պաղտասարեան Որբանոցի Հաստատութեան արդիւնաչատ Տնօրէնին որդին՝ պրն. Օ. Գ. Պաղտասարեան՝ բարեխրատբար ստանձնած է Պրուսայի մէջ «Փունջ»ի գործակալութիւնը, այսու վստահելով աչակցութեան բաժին մը շնորհել վաղեմի «Փունջ»ի ազգացեալ Հիմնադրին որդւոյն՝ Սիմոն Հ. Ալաճաճեանի։ Անկեղծ շնորհակալութիւններ։

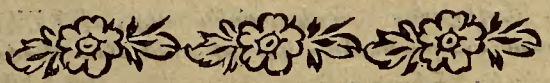

ԴԱՐՁԵԱԼ ԿԸ ԽՆԴՐԵՆՔ

Մեր ըջամիտ Յօդուածագիրներուն մասնաւոր ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք սա՝ մեր խնդրանքին վրայ թէ՝ կարեւոր է թղթին մէկ երեսին վրայ գրել, մաքուր և դիւրընթեռնելի գրով գրել և ըսուն կարելւոյն կարճ և ամփոփ գրել։ Յաճամայս ստիպուած ենք չհրատարակել բոլոր այն յօդուածները՝ որոնք չեն գրուած մեր խնդրած կերպիւ։ Փունջի ծաւալը չներեր երկար գրութիւններ հիւրընկալել։ Կը փափաքինք և կը յուսանք որ մեր այս դիտողութիւնը նկատողութեան կ'առնուի Փունջի Յօդուածագիրներուն և աչխատակիցներուն կողմանէ։

ՀԱՆԴԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԿԻՏԱՐԻ ձեմարանի շինութեան գործը Սագաեան Ալիքսան էֆ.ի մահէն ի վեր դադրեալ վարչական շրջանակներու մէջ խօսակցութեան առարկայ եղած է։ Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհրդոյ Ատենապետ Թումիկ էֆ. Սուրէնեան՝ Տնտեսական Խորհրդոյ վերջին նիստին ներկայացաւ եւ Թաղին օգտին տեսակէտով տեղեկութիւնները տուաւ, որոնք զոհունակութեամբ լսուեցան ժողովին անդամներուն կողմէ եւ փափաք յայտնուեցաւ բաղձացուած կերպիւ գործն ի գլուխ հանելու։ Խնդիրը կը դառնայ, ինչպէս ըսինք, ձեմարանի շինութեան շուրջ։ Ալիքսան էֆ. Սագաեան ի կենդանութեանն յօժարած էր 1500 ոսկի ծախսելով վերականգնել ձեմարանը եւ այդ նպատակաւ յատկագիծեր, պայմանագրութիւններ ալ կազմուեցան, որոնք սակայն ի վերջոյ վեր ի վայր եղան եւ մոռցուեցան Սագաեան էֆ.ի ծերութեան պատճառաւ։ Սիրելի է յուսալ ուրեմն թէ՝ Սագաեան էֆ.ի ժառանգորդք պիտի ուզեն իրենք ալ լա՛ւ ըմբռնել բարերարութեան պարտաւորութիւնները եւ Սիւիտարի Նոր Թաղն օժտել ձեմարանով մը, որ իրաւա՛մբ պիտի ըլլայ Սագաեանի կրթական ամէնէն նշանաւոր գործը։ Տա՛լ մանկանց եւ պատանեաց ուսումն ու կրթութիւն՝ ահա՛ այս է վսեմ գործը, եւ սատար ու օգտակար հանդիսանալ ա՛յս վսեմ գործոյ՝ մեծ բարիք ու յիշատակելի է յիրաւի։ Սուրէնեան Թումիկ էֆէնտիի շնորհակալութիւն յայտնել մեզ պարտաւորութիւն է. ա՛յսպիսի ազնիւ ու կրթասէր անձանց կարօտ ենք։ Անձնական աշխատութեանց ժամանակէն զոհել եւ հանրային բարոյական օգուտներու պաշտպան կանգնիլ, պաշտպանե՛լ շահերն հանրային կրթական եւ եկեղեցական՝ պէ՛տք է ըսել, ազնիւ սրտի եւ վեհ հոգւոյ արգասիք է։

— ԳԱՏԸԴԻՒՂի Մխիթարեան վարժարանի այս տարւոյ շրջանաւարտներէն երեք պատանիներ ուղեւորեցան Իտալիա։ Վենետիկի Մուրատ—Ռափայէլեան վարժարանի երկամեայ լրացուրիչ դասընթացքն աւարտելէ վերջը՝ պիտի յաճախեն եւրոպական եւ այլ համալսարաններ, կատարելագործելու համար իրենց ուսումը։ Այս երեք պատանիներուն մին պիտի ուսանի Գեղեցիկ Դպրութիւն, եւ երկուքը՝ երկրաչափութիւն եւ Բժշկութիւն։

— ԿԻԼԻԿԻՈՅ Ամեն. Սրբազան Կաթողիկոսը՝ Միաբանութեան հետ խորհրդակցութեամբ՝ որոշած է հանգուցեալ Տ. Մկրտիչ Քէլֆսիկեան Կաթողիկոսի շինել տուած Ղամիշլի ըսուած սենեակները 300 ոսկւոյ ծախքով դրպրոցի վերածել եւ արդի վարժարանն իր բնակութեան յատկացնել։

— ՊԱՍՐԱՅԻ նորաշէն եկեղեցւոյ օծումը կատարուած է Նոյեմբեր ամսոյ մէջ։ Դեր. Տ. Սերովբէ վարդապետ Սամուէլեան նախագահած է օծման հանդէսին,

— ՍԵԼԱՆԻԿԻ Հոգեւոր Հովիւ Արժ. Տ. Սերովբէ քհնյ. Նորշապուհեան գրելով Պատրիարքարան՝ տեղւոյն եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնն իւր անմնական զբաղմանց պատճառաւ հրաժարական տուած է, կը ծանուցանէր նոր հոգաբարձութեան մը ընտրուած ըլլալը եւ կը խնդրէր անոր պաշտօնին հաստատութիւնը։

— ՍՂԵՐԴԻ Առաջն. Տեղապահ Կոմիտաս Վ.Սրապեանի համար գանգատագրերը տեղացած են Պատրիարքարան։ Կրօնական ժողովոյ որոշմամբ՝ խստիւ

յանձնարարուեցաւ Կորիւն Վ.ի՝ առանձնանալ Ս. Կարապետ վանքը։ Այս կարգի կրօնականներ կրնան համարուիլ ցեցերը Հայ Կղերականութեան։ Պէ՛տք է պատժել զայնս եւ խստի՛ւ։

— ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆի Առաջնորդ անուանուած է Մայր Աթոռոյ միաբաններէն Կարապետ վրդ. Տ. Մկրտիչեան։

—ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Էֆ. ԱԼԹՔԲԱՐՄԱԳԵԱՆ, Սկիւտարի ծանօթ եւ կրթասէր անձնաւորութիւններէն եւ մայրաքաղաքիս պատուաւոր վաճառականներէն՝ հանգեաւ ի Տէր անցեալ շաբթու։ Ցուղարկաւորութիւնն կատարուեցաւ Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ, մեծահանդէս կերպիւ։

— ԴՐԵԹԷ ՎԵՑ ԱՄԻՍ ԱՌԱՋ՝ Սամաթիոյ վարժարանին մէջ ուսուցիչ մը անգթաբար ծեծած էր ուսանող մը, որ հիւանդացած էր՝ իւր ստացած ապտակի հարուածներուն հետեւանօք։ Ուսումնական Խորհուրդը որոշած էր որ այդ ուսուցիչ ըսուածը հիւանդ ուսանողին վճարէ դեղի եւ այլ դարմանիներու համար պէտք եղած դրամը։ Այս անգամ հիւանդ ուսանողին եղբայրը Պատրիարքարան դիմած եւ յայտնած է որ այդ "-----չէ, անծը չէ վճարած խոստացած եւ վճռուած դրամը եւ լայլային յայտնած է նաեւ իւր եղբօր հիւանդութեան օրըստօրէական սաստկութիւնը։ Պատրիարքարանը անշուշտ «պարտ. ու պատշաճ» տնօրինութիւն մը պիտի ընէ։

— ԳԱՍԸՄ-ՓԱՇԱ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲ.— Առաջիկայ Կիրակի ուխտաւորութեան օրն է Գասըմ-Փաշայի եկեղեցւոյն։ Ամէն տարի այս առթիւ նուէրներ կը հաւաքուին բարեպաշտ անծանց կողմանէ։ Պատրիարքարանի կողմանէ այս տարի այս նուիրատուութեան պաշտօնն յանձնուած է Անկելանոցի Հովիւ Տ. Վրդանէս Վ.ի, որ բարեսէր անձանց դիմելով պիտի յաջողի 5000 ղ.ի գումար մը գոյացնել, որով պիտի կարգաղրուի եկեղեցւոյն տարեկան ծախսն։

— ՔԷՕԹԱՀԻՈՅ առաջնորդ Տ. Ներսեան վրդ. Բէրտահճեան ուղեւորեցաւ իւր պաշտօնատեղին, ի Քէօթահիա։

— ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՆԴԱԿ մը ղրկուեցաւ Պայազիտ, տեղւոյն Ազգայիններէն Հայկազն Էֆ. Քաջբերունիի, որ նպաստած է տեղւոյն Ս. Յովհաննէս վանուց եկեղեցւոյ նորոգման։

— ԿՐԷՏԷԻ Տ. Սահակ քհնյ.՝ Աղեքսանդրիա գացած է, անդ պաշտօնավարելու համար։

— ՍԿԻՏԱՐԻ եւ ԳՈՒԶԿՈՒՆՃՈՒԿԻ քահանայական մարմնոյն մէջ անհամաձայնութիւն մը ծագած է։ Այս առթիւ Պատրիարքական հրահանգ մը ղրկուած է Սկիւտար, ճշտելու համար քահանայից իրաւունքը։ Արդեօք ի՞նչ է քահանայից անհամաձայնութեան պատճառը։

— ՓԻԼԻՊԷի մէջ Զղջակիցը կը գրէ մեզ 10 Դեկ.եռւակեան։—«Սկարլաթին եւ թիֆօ հիւանդութիւնները նորէն սաստկացած եւ տարածուած են։ Քաղաքիս բոլոր վարժարանները փակ են, անպայման կերպիւ, անշուշտ հիւանդութեան տարածման պատճառաւ։ Սկարլաթինէ բռնուած են 70, թիֆոյէ 50 հոգիներ։ Մահեր ալ պատահած են եւ կը պատահին։»

— ԶՄԻՒՌՆԻՈՅ ՀԱՑ ԸՆԹԵՐՑԱՏՈՒՆՆ առաջին անգամ յաճախած են 18 տիկիններ եւ օրիորդներ։ Ընթերցատան վարչութիւնը պէտք եղած ընդունելութիւնն ըրած է։ Կը յուսանք որ Ընթերցատունը տակաւ պիտի ունենայ բազմաթիւ կին եւ օրիորդ ընթերցողներ։ Ուրախալի է որ կիներու համար ալ բաց է ընթերցատունը։ Մեր այս թուոյն մէջ յօդուած մը կայ հրատարակուած, ընթերցանութեան օգուտներն եւ արդիւնքն ի վեր հանող։

Արտօնատէր ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ.—Պատասխանատու-Տնօրէն Ս. ՋԷՕՄԼԷՔՃԵԱՆ
Տպագր. ԶԱՒԻՆԱ Ն. ՊԷՐՊԻՐԵԱՆ

Մեծ Վաճառատուն

Ասեղնագործութեան

եւ օժիտի վերաբերեալ ջանաջան նիւթոց

ՇԱԼՃԵԱՆ ԵՒ ԹԱՎՇԱՆԵԱՆ

ՀԱՍԹԱՏԹՂԱԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՆ

Կ. Պոլիս, Էսկի Զափթիէ Ճատտէսի, Թիւ 63

×

Այս մեծ վաճառատունը, որ իր ապրանաց տեսակներուն ճոխութեամբը և չափաւոր գիներովը հանրածանօթ է, եւրոպական առաջնակարգ գործարաններու հետ իր յարաբերութեանց շնորհիւ տրամադրելի ունի պատրաստ ճոխ հաւաքածոյ մը ասեղնագործութեան և օժիտի վերաբերեալ նոր և ընտիր նիւթերու. ինչպէս մետաքսեայ կերպասներ, աթլաս, թաւիշ, թաւթա, ոսկեզօծ և արծաթեայ գուտ և անգուտ թելեր [խոյ և խամ սըրմա], ճերմակեղէնի համար ընտիր պաօսէներ, վալանսիէն ու մետաքսէ թանթէլաներ, ճերմակ քթան պաղիսկան ընտիր չափիկի կերպասներ, բիքէներ, գունաւոր պաֆիմներ եւն. եւն.։

Ձեռագործ բանուած զանազան ճոխ նիւթոց հաւաքածոյ մը պատրաստ կը գտնուի։

ՄԱՆԱՒՈՐ ՁԵՂՉ դպրոցական հաստատութեանց համար։ Վաճառատան մէջ միշտ պատրաստ կը գտնուի ասեղնագործի նկարիչ մը։ 10—6

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ազգային, գրական եւ քաղաքական.— Բաժանորդագրութիւն տարեկան Կ. Պոլսոյ համար 80 ղրշ., վեցամսեայ 45 ղրշ., գաւառներու համար տարեկան 108 ղրշ. վեցամսեայ 60 ղրշ., օտար երկիրներու համար տարեկան 35 ֆր., վեցամսեայ 20 ֆր.։ Ձեռքէ վաճառում՝ տասը փարա։ ԱՐԵՒԵԼՔ հրապարակ կ'ելլէ ամէն օր, կէս օրին, խնամեալ բովանդակութեամբ, ընտիր յօդուածներով, թարմ լուրերով ու նորագոյն տեղեկութիւններով։ ԱՐԵՒԵԼՔ, իր վերակազմուած խմբագրութեամբ եւ իր կարող աշխատակիցներով, առանձնակարգ տեղ մը կը գրաւէ տեղական հայ մամուլին մէջ։ Իր առաւելութիւններէն մէկն է ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ըլլալու հանգամանքը, որով իր ընթերցողներուն կը ներկայացնէ պարբերաբար Ծանօթ Դէմքեր եւ երբեմն ալ տեսարաններ։ Ոչ նուազ կը գնահատուին իր մանագիտական յօդուածները, եկեղեցական, կրօնական, տնտեսական-տեղեկատուական, երկրագործական, եւայլն, բաց ի գրական, բանաստիրական գրուածքներէ, օրուան տեսութիւններէ, եւն.։ ԱՐԵՒԵԼՔԻ վերաբերեալ ամէն գրութիւն ու բաժանորդագին պէտք է ուղղել ՏԷր և Տնօրէն Գաբրիէլ Էֆ. Պօյաճեանի հասցէին, Ղալաթիա, Մահմուտիյէ Ճատտէսի, ուր հաստատուած են թերթին Տպարանն և Խմբագրատունը։

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՏԱՊՆԵԻՆՆԵՐՈՒԴ ԴԷՄ

ԵՒ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՊՐՈՒՍԱՑԻ ՏԷՐՈՅԵՆՑ

Գրեց Ե. Դ. ՏԵՐՄՐԵԱՆ

Աւատիկ կարեւոր գործ մը, որուն կ'սպասէին բանասէրք 1800 թուականէն մինչեւ 1890՝ պատմական, արուեստական, բանասիրական, մոնաւոնդ անտուածաբանական ու փիլիսոփայական դէպքերու յիշատակներու եւ արձանագրութեանց վաւեր յիշատակարաններով լեցուն, ուր կը պատկերի 19րդ դարը Թուրքահայոց վերաբերմամբ դէթ մատենագրապէս ու իմացապէս՝ կրօրդուած կենսագրութեանն ու հոգեբանութեանը հետ Յովհ. Տէրոյենցի, որ այդ դարուն ամէնէն նշանաւոր իմաստասէրը մատենագիրն եղաւ։ Երկու լուսատիպ պատկերով ընդհանգիր ձեռագիրներով եւ Հ. Սրբէն Բագրատունիի, եղիա Տէմիրճիպաշեանի, Ատոմ Տէրոյենցի եւն. անտիպ գրուածներով։ 260ի չափ մեծադիր էջերով։

Կը վաճառուի Կ.Պոլիս, Զաքմաքճըլար գրավաճառ—Հրատարակիչ Զարդարեան Եղբարց, եւ այլ գրավաճառներու, նաեւ հեղինակին քով։

ԳԻՆ 12½ ՂՐՈՒՇ

ԿԱՂԱՆԴԻ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆՑ

ԵՒ ԾՆՈՒՆԴԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՆՑ

Համար անշուշտ այցետոմսի պէտք ունիք։ Եթէ կ'ուզէք որ ճաշակաւոր և չիք ըլլան, դիմեցէք

Ս. ՏԷՕՎԼԵԹԵԱՆԻ

Կ. Պոլիս, Էսկի Զապթիէ ճաւսխսի

Պաղտատ օթելին տակը, թիւ 55

100 այցաքարտ գեղեցիկ գնով 8 ղրուշ

Բաժի ծախք 1 »